

Inrikes

Flyktingrägen den största sedan krigsåren

Tuffare reglerna okända

Av ERIKA DJERSTRÖM

100 nya flyktingar om dagen anländer just nu i en av de största flyktingvågorna sedan andra världskriget. Läget betecknas som "permanent kritiskt". En delegation av de hundra-strejkande turkbalgarerna ska i dag träffa invandrarminister Maj-Lis Löw.

Läget är kritiskt, anläggningarna är fulla. Vi letar efter nya ställen att förläga dem som anländer, berättar Christer Nordmark, informationsansvarig vid invandrarverks regionkontor i Alvesta.

Tills att regeringens skärpt flyktingreglerna - fortsätter flyktingar att anlända i genomslut kommer - på om-

dagen via Polen och Östtyskland. Nå gott som alla turkbalgar. Flera vid svenska gränsen för de avstängande reds på de nya, skärpta bestämmelserna.

FN-status
Ehuru regeringen förnekar beslut för endast flyktingar med FN-status, så kallade konventionflyktingar, stanna i landet. Det är flyktingar som enligt FN "börjar våldsam fruktan för sin säkerhet och är förföljda på grund av ras, nationallitet, religion eller politisk tillhörighet".

— Drygt 300 turkbalgarer hamnar under lästet i uppsamlingslägret innan regeringen skärpt reglerna, berättar Christer Nordmark.

— Ryktet måste ha spritt sig att Sverige var lätt att komma in i. Vi tror inte att flykting-

strömmen är resultat av någon organiserad verksamhet. De turkbalgariska flyktingar som fick stanna kändes redan som de facto-flyktingar med "flyktinglikande skäl" för att vilja stanna.

De facto-flyktingar kan göra sig en viss immunitet som kännetecken sig diskriminerad utan att vara utsatt för någon reell fara.

Enligt de nya bestämmelserna kan en de facto-flykting inte få uppehållstillstånd i Sverige.

Utvisas
I slutet av veckan räkar invandrarverket med att börja utvisa turkbalgariska flyktingar. Normalt brukar flyktingar få vänta minst tre månader på att få sitt fall utrett. De som skickas tillbaka har bara varit i landet några veckor.

Träffar Löw
Invandrarminister Maj-Lis Löw mötande på onsdagen att hon ville träffa de turkbal-

gariska flyktingarna. Fem tungstyrvägnade män från församlingen i Södsvärge får träffa henne klockan 12.00 i dag, torsdag.

— Det finns inga utsläppliser om ändrade beslut, men invandrarminister vill höra vad som säkr i Bulgarien, säger Christer Nordmark.

— Det låter inte särskilt lugnt det som regeringen planerar att göra. Varje flykting måste bedömas individuellt. Man kan inte göra en rättsliknande utvärdering på en vecka. Regeringen är skyldig att ta reda på vilken sorts flykting pressen i fråga är, något som kan vara mycket komplicerat, berättar han.

Träffar Löw
Invandrarminister Maj-Lis Löw mötande på onsdagen att hon ville träffa de turkbal-

gariska flyktingarna. Fem tungstyrvägnade män från församlingen i Södsvärge får träffa henne klockan 12.00 i dag, torsdag.

— Det finns inga utsläppliser om ändrade beslut, men invandrarminister vill höra vad som säkr i Bulgarien, säger Christer Nordmark.

— Det låter inte särskilt lugnt det som regeringen planerar att göra. Varje flykting måste bedömas individuellt. Man kan inte göra en rättsliknande utvärdering på en vecka. Regeringen är skyldig att ta reda på vilken sorts flykting pressen i fråga är, något som kan vara mycket komplicerat, berättar han.

Träffar Löw
Invandrarminister Maj-Lis Löw mötande på onsdagen att hon ville träffa de turkbal-

Fp-seminarium kritiserade flyktingpolitiken

"Sverige har stängt dörren"

Av KAA ENEBERG

Invandrarverket slog larm om krisen i flyktingmottagningen för fjorton dagar sedan. Då fanns cirka 25 000 människor i olika förläggningar, 7 000 av dem beredda för utflyttning i kommunerna, som dock inte orkar eller vill ta emot fler.

Det berättade chefen för invandrarverket, Sten Christensson, vid ett flyktingseminarium ordnat av Folkpartiet i riksdagspartiet på onsdagen. Folkpartiledaren Bengt Westerberg gick till bari angrupp mot regeringen för att lågnyttigt "ta stängt dörren till Sverige". Han ifrågasatte regeringens beslut att strypa flyktingströmmen med motiveringen att Sverige inte klarar att ta emot fler flyktingar. Han framhöll att väpningska och frivilliga skall mobiliseras för en fortsatt öfvervakning flyktingmottagning.

välta minst ett halvår innan de kommer till smältstället. — En bortkastad halvår då de borde få börja växa in i samhället, läsa sig svenska och arbeta och stå på egna ben, sade Kasperian.

StV-chefen gav Stockholm stad en sänding för att man först skrivit avtal om att ta emot 1 000 flyktingar för att sedan bli om anställd över helgen.

Inte intresserad
Bengt Westerberg gav både regeringens beslut med bakgrund av att han själv i våras ringt upp invandrarminister Maj-Lis Löw och föreslagit att riksdagspartiet skulle göra en gemensam framstöt för att få kommunerna att trycka på flyktingpolitiken. Löw visade dock inget intresse för att lösa frågan då och då "slipper ni i stället till med nära nog stopp för anslutande".

Folkpartiledaren kunde inte låta bli att hänvisa till en socialdemokratisk valbrocher från 1968 vilken visat doktrinerades att "vi und som styr av en socialdemokratisk regering stänger inte dörrer".

Om regeringen låtit dra åt bromsarna för att hindra 5 000 turkbalgarer har skulle vi då regera om vi överväldigades av en verklig flyktingvåg under de fjortio dagar och halvåret till den oro för en stor flyktingvåg som kan komma från Balkan och Satesterna om perestrojkan misslyckas.

Oklart
— Om det kommer några tusentals flyktingar från de balkanska staterna och Sovjetunionen, vad gör vi då? Skall vi skicka tillbaka dem? undrade Westerberg.

Flera experter konstaterade

att regeringens beslut att endast släppa in så kallade konventionflyktingar och flyktingar med synnerligen starka skälsmått är dalar. Både korsets Åran Bjellerstedt, tidigare arbetsmarknadsinspektör, trodde att även sådana turkbalgarerna kommer att strömma in fristad i Sverige.

Flyktingadvokaten Kjell Jönsson, ordförande i Flyktingrådet, fann det anmärkningsvärt att regeringen inte beredde turkbalgarerna sagt att de inte är i behov av skydd. Han förutspått att snabbt förändring i handläggningen av dessa flyktinggrupper innebär stora risker för misslyckande. Han nämnde även Katarina Flyktingkommitténs UDNK-nytt Nordenrepresentant, var yttre. Genetik, som var FN-representant, men ifrågasatte lösa regeringsens önska att helt utsläta de så kallade de facto-

Invandrarverkets chef Christina Rogestam presiderar vid handräddat aktions i flyktingrådet.

flyktingarna från asyl som regeringen gör. Administrationen av dem är skedd av de olika flyktingkonventioner som Sverige också förbundet sig till följa.

GRATTIS! Nu har vi dragit vinnarna på Barn cancerföreningens lotteri. Varsin Åhléns-julsallé vinner de lyckliga innehavarna av följande tre lotter: 1435 140 3190 Grattis, välkomna in och hämta en kramig nalle på Kundtjänst, Gatuplanet före den 19 januari. En riktig God Jul önskar vi på Åhléns City - möjligheternas varuhus. åhléns CITY

När bara det bästa är gott nog! LORD Gense Matkåp 149.50 37,- Matgaffel 160.00 37,- Matsked 160.00 37,- Kaffesked 170.00 25,-

Kul i Jul Träpöl 275,- Åkryt sat 222,- Vågo Måla Ölo 309,- Vågo måla skivarell 138,- Boring Calligraphy 269,-

Petite Fleur Villeroy & Boch Hel matersiv 41 delar innehållande: 12 st mattalltårar 12 st djupa tallrikar 12 st desserttallrikar 1 st fat ovalt 430 mm 1 st fat ovalt 365 mm 1 st skål diam. 250 mm 1 st skål diam. 210 mm 1 st skålvispa Ord pris (4.3.59) 3.299,-

Enighet över blocken

SV-vehet som tiller hundrafaset aktiva i flyktningfrågor försvände verket mot målsättelser om ineffektivitet och byråkrati.

Om det är något vi i verket inte har tid med så är det byråkrati. Vi skulle mycket väl klara oss administrativt utan fler flyktningar - 30 000, ja 50 000 - men då måste vi ha de resurser av rådgivning och rättsstäm som krävs. I år är resurserna beräknade att klara av 10 000-20 000 människor, men för årshandlet beräknas de avslöjandes antal till minst 20 000.

Christina Rogestam drog sig för att avslöja kommuner som inte vill ta emot flyktningar. Sedan 1980, då staten och kommunerna tog ett beslut om kommunernas totala tagit emot 75 000 människor, vilket är tre gånger fler än man avtalat om, det är berömvärd, menade hon.

Vinstintressen

Hon konstaterade att de som i dag är villiga att ta emot flyktningar endast gör det av vinstintresse och inte av humanitet. Hon nämnde hur ett lärarlag villig att ta emot 500 flyktningar men sedan kommer med kravet att det endast kan göras genom ett tvångsbeslut.

Närpå dag börjar med jakt på nya flyktningsskador, sade Rogestam. I närmande läge behövs 1 000 nya flyktningsskador varje vecka.

För att illustrera att hela 20 000 flyktningar i dag befinner sig i olika SV-anslagningar, dels skissar för utredning, dels i vanliga förläggningar, så utlymning i kommuner, konstaterade hon att "det är som om hela befolkningen i en stad som Strängnäs satt på förläggning".

Den dramatiska öningen av flyktningstrenden började i september. Då började uppdelningarna av flyktningstrenden i vad Rogestam kallade den första flockningen hos polisen som utreder flyktningar. Den första utredningen skulle enligt de planer som började gå illa med SV:s nya organisation vänta 6-8 veckor. I dag väntar 6 500 på polistutredning, och i Malmö har den tänkta korta tiden utsträckt till två månader mellan utredningen på fyra veckor.

För de 7 000 som fått sina tillstånd och är redo för att i Sverige innebär något så är för

Jöran Djellerstedt, Råda korset, flyktningsskador Kjell Jönsson och, sittande, Pieter van Krieken, FN:s flyktningkommittés ordförande, var bland dem som kritiserade regeringens flyktningpolitik.

I rikspolisnämnden måste väckas

Av JOA EKVBERG
— Tre riksdagspartier — folkpartiet, vänsterpartiet kommunisterna och miljöpartiet — har inte tillräckligt styrka i riksdagen för att ändra regeringens beslut att skärpa flyktningpolitiken. Därför måste folkopinionen väckas för vad som håller på att hända. Majoriteten av det svenska folket står på vår sida.

Det sades vid socialpolitiker Margot Ingvarsson vid en presskonferens i Riksdagspalatsen på måndagen. Hon ingår tillsammans med fru Maria Lönnroth och miljöpartisten Ragnarid Pyhänka i en i hast före julhelgen mobiliserad proteströrelse mot regeringens senaste beslut. Den står av en rad kyrkliga organisationer som Svenska kyrkan, Frikyrkor, Kattiska kyrkan samt Flyktningstjänst, Flyktningstjänst och Amnesty International. Flyktningsskadan. Kjell Jönsson, flyktningsskadeutredare och medlem i den nya utredningsgruppen för att bestämma om tillåta konventionflyktningar.

Den här krisen handlar om invandrarstatens problem med att ta hand om 20 000 i väntan för planerade 20 000 flyktningstillstånd. Verketets problem är inte av den omfattning som

290 flyttas från brandfarlig fjärr
■ 300 av de 475 avslöjande som finns ombord på brandfarliga färjan "PIL" i Göteborg flyttas under torsdagen och fredagen.

300 ska till Kärrhavets camping och de övriga till en stycki på västkusten.

Vad de övriga ska ta vägen hoppas invandrarverket ha klar förtid.

— Både Kärrhavets camping och stycki innebär ett bra besked, säger invandrarverkets regionchef Roland Anshög till TT.

198:-
490:-
625:-
290:-
198:-
168:-
Dekorima

Winrar och Newton
Bordstoffi
Derwent
Corus Déche

Priserna gäller i ca 25/2 veckor till julen. Lager i riket.
Norrvidgen 42, N. Eriksgatan 15, Öppett: Vardag 9.30-19. Lörd 9.30-17

KLAPPDAX
INVIGNINGSPRISER I VÅR NYA BUTIK I BUTIKEN. OTROLIGT BILLIGA JULPRISER.

RAK MASKINER nr 1.900 nr 995:-	SPIRALL nr 1.700:-	VÄRMILFT-SPIS nr 3.400:-	MIKROVÄGS-UGNAR nr 895:-	INDRYGG-MASSOR nr 3.900:-
SPIS-FLÅKTAR nr 595:-	TORK-TORNAR nr 1.500:-	ÄTLKÄP nr 1.300:-	FRYSSKÅP nr 1.500:-	TVÄTTMEDEL nr 125:-
TVÄTT-MASKINER nr 2.895:-	BÄNSKÖR-MASKIN nr 1.590:-	PHILIPS nr 2.190:-	FYNDAVDELNING MED LAGERKADDA MASKINER MED ISBEN HETSPEL OCH ÅTER- TAGNA MASKINER TVÄTT-DISKAVEL- Frys-SPIR-UPPTELL 80% RABATT	

DALA ÖVERSKOTTSLAGER
Öppett: Vardag 9.30-19 lördag 9.30-15. Julhelgen STANG

AMAPOLA
Villeroy & Boch
Mattatilik 119:-
Djup tallrik 115:-
Dessertatilik 85:-

LINE
KOSTA BODA
Vinglas 119:-
Champagneglas 119:-
Snaryglas 99:-
Sherryglas 129:-
Cocktailglas 119:-

Cervera
Glas & Porslän
Gården City Tel. 08-200 10 80
Arangie Centrum Box 4
Tel. 08-756 13 20
Öppettid: måndag till söndag
24/12 till kl. 18:00
Julaffon tippat kl. 10-14
Välja butikerna

Polisfackets ordförande kräver hårdare tag mot rasister

Av LOTTA SCHULLERQVIST

Attentat mot flyktingar är ett större hot mot samhället än husockupationer. Det är politiska brott som polisen måste prioritera. En passiv hållning kan tolkas som ett tyst stöd för attentaten, säger polisförbundets ordförande Gunno Gunnmo.

— Polisen har en roll som samhällets ställföreträdare som är viktig för opinionsbildningen. Det är vår uppgift att visa var gränserna går, eftersom det i många situationer är vi som har direkt kontakt med medborgarna. Om vi står passiva inför attacker mot skyddslösa flyktingar kan det uppfattas som ett tyst accepterande, säger Gunno Gunnmo till DN.

I en ledare i Polistidningen markerar Gunno Gunnmo bestämt att polisen måste prioritera kampen mot den typ av attacker mot flyktingar som förekommit på olika håll i

måste fördömas, klarläggas och beivras, skriver Gunnmo.

Men det förutsätter att dessa brott inte betraktas som vanlig skadegörelse, mordbrand, olaga hot och ofredanden, utan som politiska brott som ska utredas med högsta prioritet. Gärningsmännen kan inte sökas utifrån polisens traditionella modeller, konstaterar Gunnmo.

Han understryker att det är polisens uppgift att slå vakt om den flykting- och invandrarpolitik som lagts fast av regering och riksdag. Polisens agerande får inte påverkas av lokala opinioner och obstruktioner.

Han känner djup oro inför de tecken på främlingsfientlighet som blivit allt vanligare.

— På sikt innebär det ett hot mot demokratin som kanske är allvarligare än det mesta som i övrigt händer här. Flyktingattacker får inte bagatelliseras som fyllegrejor eller impulsdåd av raggare. För det finns faktorer bakom sådana impulser som är farliga; ett idémässigt klimat som poliser, politiker och andra ansvariga i samhället måste ta kraftfullt avstånd ifrån.

med terrorism — en småskalig terrorism på lokal nivå.

— Om lokala beslutsfattare låter sig påverkas av oövertänkta opinionsyttringar finns det risk att demokratin sätts ur spel. Polisen kan inte direkt påverka opinioner eller det politiska klimatet, men den kan visa att åsikter inte får omsättas i brottsliga handlingar.

Betingade reflexer

Det går inte att använda de vanliga kriminalpolismetoderna när man söker gärningsmännen bakom de här brotten, anser Gunno Gunnmo.

— Det är inte organiserat i ligor, eller med en huvudman som leder det hela. Strukturen ligger i stället i det politiska klimatet, och det kan bara påverkas genom att alla berörda instanser försöker påverka opinionen.

Han jämför med polisens och samhällets reaktioner mot husockupationer:

— I Västeuropa, och inte minst i Köpenhamn, har husockupationerna gett upphov till en betingad reflex. De betraktas inte som en affär mellan fastighetsägaren och

tionsmönstret har anammats av polisen.

— Jag hoppas kunna påskynda den process som leder till att attacker mot flyktingar väcker samma snabba reflex från polisen och samhället. För det är ett betydligt allvarligare brott att angripa skyddslösa människor.

— Oavsett vilken bakgrund flyktingarna har så har de fattat det oerhörda beslutet att lämna sitt hemland. När de kommer hit har de inget annat skydd än internationella konventioner, som sällan står särskilt högt i kurs i deras hemländer. De har rätt till skydd mot övergrepp här — annars kan inte Sverige leva upp till bilden av ett humanistiskt och demokratiskt samhälle.

Stöd åt poliser

Gunno Gunnmo anser att attentaten mot flyktingar måste diskuteras inom poliskåren. En avsikt med hans ledarartikel i Polistidningen är att ge stöd åt de polismän som arbetar i de distrikt där den flyktingfientliga opinionen är stark.

— De ska känna att de har

Enad front mot rasismen

200 organisationer i jättekampanj

Av ANDERS HELLBERG

Hela det officiella Sverige mobiliseras nu mot rasism och främlingsfientlighet.

LO, socialdemokraterna, Riksidrottsförbundet, Rädda Barnen, Röda korset, Amnesty, Svenska kyrkan och ett antal andra organisationer ställer upp på ett upprop mot rasism och främlingsfientlighet organiserat av ABF.

— Vi hoppas även få med arbetsgivarföreningen Saf och samtliga politiska partier och deras ungdomsförbund, säger Stefan Johansson på ABF, som dragit i gång uppropet "Sverige mot främlingsfientlighet".

Över 200 riksorganisationer, partier, fackföreningar och intresseorganisationer har tillfrågats.

En aktionsgrupp med Hasse Alfredson, Olof Buckard och P O Enquist har bildats för att vara kampanjens ansikte utåt och för att få in pengar till bland annat annonsering.

Attitydförändringar

Enligt idén med uppropet ska aktiviteter och aktioner leda till attitydförändringar.

— Alla organisationer som skriver under uppropet lovar därmed också att verka inom sin organisation mot främlingsfientlighet, säger Stefan Johansson.

Främlingsfientlighet måste

motarbetas var den än dyker upp, står det i uppropet.

Därför uppmanar vi alla medborgare i vårt land, organisationer och företag, att var och en på sitt sätt aktivera sig mot främlingsfientlighet. Det är dags för en bred folklig opinion att gå i spetsen mot främlingsfientligheten och för ett fortsatt tolerant Sverige, heter det.

— Utvecklingen har pågått hela hösten — det har plötsligt blivit rumsrent att prata i främlingsfientliga termer, säger Stefan Johansson.

Öppen rasism

— När rena rasister framträder mer öppet, med attentat mot invandrare, är det ingen som kommer med någon motreaktion.

— Tendenserna i valet och skolvalet med framgångar för främlingsfientliga partier, påverkar resten av befolkningen, säger Johansson.

Ärkebiskop Bertil Werkström säger till Dagens Nyheter att det är självklart att Svenska kyrkan ska ställa upp på ett upprop eller i en front mot rasism och främlingsfientlighet.

— Jag är skakad den här utvecklingen av främlingsfientligheten i samhället, den får inte negligeras, även om det är mycket små grupper som är rent rasistiska, säger ärkebiskopen.

Bättre bostäder

— Vi måste påverka kommunalpolitikerna att skapa bättre bostäder och arbetstillfällen till flyktingarna.

Samtidigt som ABF dragit i gång sitt upprop mot rasismen, har Spanienfrivilligas kamratförening skrivit ett brev till ett antal organisationer, med ett "upprop för demokrati och humanism, mot främlingshat och nyfascism".

Föreningen manar till samling av alla demokratiska krafter för en intensifierad och gemensam kamp mot fascistiska och rasistiska influenser.

Kamratföreningen, som är en organisation för svenskar som kämpade mot Franco i spanska inbördeskriget, har skrivit brev till ett stort antal organisationer.

På Syndikalisterna, SAC, säger Annika Hjelm:

— Vi tyckte att Kamratföreningens brev var mycket bra och ville gärna hjälpa dem, eftersom vi kanske har större resurser än de.

Brev till regeringen

ABF:s stora upprop känner Annika Hjelm inte till, och kan inte säga om man ska ställa upp bakom det.

Samtidigt har också Svenska fredskommittén skrivit ett brev till regeringen med krav på att "rättsväsendet tar nynazismen på allvar och omsorgsfullt och med kraft ingriper mot rasistiska och nynazistiska kriminella aktiviteter".

Kommittén skriver till regeringen att man "med bestörtning och förtvivlan kunnat konstatera att nynazismen fått ett stadigt fotfäste runt omkring oss". □